

PATVIRTINTA:
Anykščių socialinės globos namų
direktorius
2020 m. balandžio 10 d. Įsakymu Nr. P1-24

**ANYKŠČIŲ SOCIALINĖS GLOBOS NAMŲ
GYVENTOJŲ PRIVATUMO, ORUMO IR FIZINĖS NELIEČIAMYBĖS
UŽTIKRINIMO TVARKA**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Tvarka parengta vadovaujantis Socialinės globos normomis, Lietuvos Respublikos Konstitucija, Europos žmogaus teisių konvencija, Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymu (aktualiomis redakcijomis).
2. Ši tvarka taikoma Anykščių socialinės globos namuose (toliau – Globos namai).
3. Globos namai rūpinasi, kad nuolat būtų teikiama informacija personalui, gyventojams ir jų artimiesiems apie žmogaus teisę į privatumą, orumą, fizinės neliečiamybės užtikrinimą.
4. Kiekvienas Globos namų gyventojas turi teisę į savo garbės ir orumo nežeminančias gyvenimo sąlygas ir įstaigos personalo pagarbų elgesį teikiant paslaugas.

**II SKYRIUS
PRIVATUMO IR ORUMO UŽTIKRINIMAS
GYVENAMUOSIUOSE KAMBARIUOSE**

5. Globos namuose asmenys apgyvendinami tik socialinės globos normų reikalavimus atitinkančiuose kambariuose.
6. Apgyvendinant derinami kambaryje gyvenančių asmenų interesai, charakteriai, poreikiai, išklausomi pageidavimai dėl kaimyno pasirinkimo ir įvertinama kiekvieno asmens sugebėjimas prisitaikyti prie kambario kaimyno.
7. Gyventojams sudaroma galimybė gyventi patogioje, neapkrautoje erdvėje – viename kambaryje gyvena 1-3 asmenys, bet ne daugiau kaip 4 asmenys su sunkia negalia.
8. Globos namų personalas prieš įeinant į kambarį pasibeldžia.
9. Gyvenamųjų kambarių užraktai tvarkingi, kiekvienas gyventojas turi raktą nuo savo kambario, o pas darbuotoją yra atsarginiai raktai nuo gyvenamųjų kambarių.
10. Gyventojai turi galimybę užsirakinti savo kambaryje.
11. Gyventojams sudaryta galimybė saugiai laikyti asmeninius daiktus, užsirakinti savo spintelę ir/ar spintą.
12. Miegamuosiuose kambariuose ant langų yra pakabintos užuolaidos, roletai, žaliuzės ar pan.
13. Gyvenamuosiuose kambariuose nėra įrengiamos vaizdo stebėjimo kameros ar kiti stebėjimo būdai.
14. Gyvenamosios aplinkos jaukumui bei individualiai erdvei sukurti sudaroma galimybė turėti

kambaryje asmeninių daiktų: paveikslų, nuotraukų, laikrodžių ir kt. (jei nesudaro pavojaus gyventojui ar kitų asmenų saugumui).

III SKYRIUS

PRIVATUMO IR ORUMO UŽTIKRINIMAS ATLIEKANT ASMENS HIGIENĄ

15. Asmens higienos patalpos, tualetai, prausimosi/maudymosi patalpos turi vidinius užraktus, kurie įmontuoti taip, kad prireikus, darbuotojas galėtų patekti į patalpą.

16. Globos namų gyventojams užtikrinamas orumas ir privatumas, atliekant asmens higienos procedūras (keičiant sauskelnes, apiprausiant ir pan.), gyvenamajame kambaryje sudaroma privati erdvė naudojant mobiliąją širmą.

17. Bendrose prausimosi / maudymosi patalpose yra vieta pasidėti higienos reikmenis.

IV SKYRIUS

PRIVATUMO, ORUMO UŽTIKRINIMAS ATLIEKANT MEDICININĘ APŽIŪRĄ

18. Globos namų gyventojams teikiama kvalifikuota sveikatos priežiūra. Sveikatos priežiūros specialistai gerbia gyventojų asmens privatumą ir orumą.

19. Globos namų gyventojai slaugomi taip, kad į jų diagnozę, gydymą ir slaugą būtų žiūrima pagarbiai. Kiekvienas gyventojas turi teisę į savo garbės ir orumo nežeminančias sąlygas ir sveikatos priežiūros skyriaus personalo bei kitų darbuotojų pagarbų elgesį teikiant jam paslaugas bei jam mirus.

20. Kiekviena intervencija į gyventojų sveikatą, įskaitant ir tyrimus, yra atliekama laikantis atitinkamų profesinių standartų.

21. Globos namų gyventojų apžiūra ar konsultacijos atliekamos sveikatos priežiūros kabinete, nevaikštantys gyventojai apžiūrimi jų gyvenamajame kambaryje. Apžiūros metu gyvenamajame kambaryje būna tik slaugytojas ir gyventojas, esant reikalui ir gyventojui sutikus, gali dalyvauti ir kitas padedantis darbuotojas. Apžiūros metu naudojamos širmos.

22. Visa informacija apie gyventojų sveikatos būklę, diagnozę, prognozes, gydymą ir visa kita asmeninio pobūdžio informacija apie gyventoją laikoma konfidencialia. Šios informacijos saugojimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos įstatymai ir Sveikatos apsaugos ministerijos teisės aktai. Konfidenciali informacija gali būti suteikiama kitiems asmenims tik turint raštišką gyventojų sutikimą, kuriame nurodoma kokia informacija ir kam galima suteikti arba jai tai numato Lietuvos Respublikos įstatymai.

V SKYRIUS

PRIVATUMO, ORUMO SUTEIKIANT PAGALBĄ MAITINANTIS

23. Globos namuose gyventojui sudaryta galimybė jam suprantama forma kasdien susipažinti su valgiaraščiu, iš anksto pateikti pageidavimus dėl maisto produktų ar patiekalų asortimento, į kuriuos, esant galimybei, yra atsižvelgiama.

24. Gyventojams maitinimo metu yra skiriami visi stalo įrankiai (šaukštas, šakutė ir peilis), o gyventojams, kurie yra praradę arba neturi įgūdžių naudotis visais stalo įrankiais, darbuotojų yra skatinami ir mokomi tai daryti.

25. Gyventojui, kuris pats negali savarankiškai pavalgyti, užtikrinama individuali, diskretiška personalo pagalba valgant. Globos namai užtikrina, kad kiekvienam maitinimo metu savarankiškai negalinčiam pavalgyti asmeniui, būtų priskirtas pagalbą valgant teikiantis darbuotojas.

26. Globos namų gyventojui, pagalbos maitinantis metu, užtikrinama diskretiška, privatumo ir orumo nežeiminanti aplinka. Tam gali būti naudojama širma, gyventojas sodinamas nugara į duris ir pan.

VI SKYRIUS

PRIVATUMO, ORUMO UŽTIKRINIMAS BENDRAUJANT SU GLOBOS NAMŲ GYVENTOJAIS, JŲ ARTIMAISIAIS, DARBUOTOJAIS

27. Globos namai tarpininkauja, kad gyventojas palaikytų arba atkurtų nutrūkusius ryšius su šeima, artimais giminaičiais, draugais, pažįstamais ir pan. (jei tai neprieštarauja gyventojų interesams).

28. Esant poreikiui, gyventojui sudaroma galimybė tiesiogiai bendrauti laiškais (gauti ir išsiųsti laiškus) naudotis įvairiomis ryšio priemonėmis (telefonu, internetu ir pan.).

29. Gyventojai turi galimybę būti lankomi šeimos narių, giminaičių, draugų ir pan. Sudarytos tinkamos sąlygos netrukdomai bendrauti su artimaisiais bei kitais gyventojais (poilsio kambaryje, verandoje, virtuvėje, užimtumo kambaryje ir pan.)

30. Darbuotojai bendraudami su gyventoju konfidencialiais klausimais, tai daro individualiai patalpoje, nedalyvaujant kitiems asmenims.

VII SKYRIUS

GALIMYBĖ PORAI GYVENTI KARTU

31. Neribojama gyventojų teisė į šeimos sukūrimą santuokos (ne santuokos) pagrindu – pačių gyventojų apsisprendimu. Šeimai sudaromos tinkamos gyvenimo sąlygos.

32. Gyventojams pageidaujant, teikiama informacija apie seksualinę ir reprodukcinę sveikatą, teikiama ginekologo konsultacija.

VIII SKYRIUS

FIZINĖS NELIEČIAMYBĖS UŽTIKRINIMAS

33. Gyventojams užtikrinamas asmens fizinis neliečiamumas, teikiant kasdienes paslaugas tiek, kiek to pageidauja pats asmuo ir kiek reikia paslaugos kokybei, paties asmens saugumui užtikrinti.

34. Globos namuose užtikrinama gyventojų apsauga nuo smurto, išnaudojimo, diskriminacijos, prievartos, įžeidinėjimų dėl savo rasės, religijos, negalios, socialinės padėties, asmeninių savybių, gebėjimų ir kita.

35. Siekiant užtikrinti gyventojų saugumą, globos namuose įvykę nelaimingi įvykiai, susiję su asmens sveikatos būklės pablogėjimu ar asmens teisių pažeidimais, yra registruojami, analizuojamos juos sukėlusios priežastys bei priimami sprendimai, kaip jų išvengti ateityje.

36. Socialinės globos namų personalas turi žinių, kaip elgtis su asmeniu ar negalią turinčiu gyventojų nelaimingų įvykių, krizių, emocijų protrūkių ir kt. atvejais ar po jų, ir nuolat jas gilina.

37. Išsamesnė informacija apie asmens fizinės neliečiamybės užtikrinimą, prevencines procedūras pateikta vidaus dokumente: Anykščių socialinės globos namų fizinio ir psichologinio smurto prieš gyventojus bei finansinio piktnaudžiavimo jų atžvilgiu prevencijos procedūros.

IX SKYRIUS

INFORMACIJOS KONFIDENCIALUMO UŽTIKRINIMAS

38. Globos namai garantuoja, kad personalas užtikrina informacijos apie asmenį, jo globėją, šeimos narius ir artimuosius giminaičius konfidencialumą.

39. Konfidenciali informacija gali būti suteikta kitiems asmenims tik turint raštišką gyventojų ar jo globėjo sutikimą.

40. Konfidencialumo laikymasis apibrėžtas darbuotojų pareiginiuose nuostatuose, darbo tvarkos taisyklėse ir kituose vidaus dokumentuose.

41. Socialinės globos namuose dirbantys darbuotojai vadovaujasi Anykščių socialinės globos namų darbuotojų konfidencialios informacijos laikymosi tvarkos aprašu ir informacijos konfidencialumo užtikrinimą yra patvirtinę raštiškais konfidencialumo pasižadėjimais.

42. Gyventojus fotografuoti ar filmuoti galima tik gavus raštišką gyventojų sutikimą.

43. Konfidencialios informacijos saugojimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos įstatymai.

Parengė:

Svėdasų senelių globos namų
filialo vadovė

Danguolė Rimavičienė

Suderinta:

Anykščių socialinės globos namų
darbuotojų atstovas saugai ir sveikatai

Ramunė Gogelienė